

اسماء و القاب

علی بن موسی الرضا علیه السلام

علی اصغر شکوهی قوچانی

www.ketab.ir

سرشناسه	شکوهی قوجانی، علی اصغر، ۱۳۱۲ -
عنوان و نام پدیدآور	اسماء و القاب علی بن موسی الرضا علیه السلام / علی اصغر شکوهی قوجانی.
مشخصات نشر	مشهد: عروج اندیشه، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۳۳۰ ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک	۹-۶۵۱-۱۶۳-۹۶۴-۹۷۸ :
وضعیت فهرست نویسی	فیا :
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۹۱۵۳ - ۲۰۳ ق.
موضوع	Ali ibn Musa, Imam VIII-- Titles :
موضوع	علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۹۱۵۳ - ۲۰۳ ق. — لقب‌ها
موضوع	علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۹۱۵۳ - ۲۰۳ ق. — فضایل
موضوع	li ibn Musa, Imam VIII-- Virtues :
رده - ی کنگره	BP۴۷ :
بندی دیوبی	۲۹۷/۹۵۷ :
شماره کتابشناسی ملی	۶۰۶۴۳۸۹ :

دفتر مرکزی:

مشهد مقدس: خیابان آزادی، کوچه شهید خوراکیان

مجمع گنجینه کتاب - تلفن: ۰۵۱ / ۳۲۲۴۲۲۴۸

شعبه ۲: چهارراه شهدا - پاساژ فیروزه - طبقه منهای یک

تلفن: ۳۲۲۲۴۲۹۹ - ۳۲۲۱۲۴۷۴



نام کتاب..... اسماء و القاب علی بن موسی الرضا (علیه السلام)

مؤلف..... علی اصغر شکوهی قوجانی

ناشر..... عروج اندیشه

چاپ..... دقت

نوبت چاپ..... اول ۱۳۹۹

شابک: ۹-۶۵۱-۱۶۳-۹۶۴-۹۷۸

ISBN: 978-964-163-651-9

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است.

فهرست مطالب

مقدمه	۱۱
اسماء و القاب امام علی بن موسی الرضا (علیه السلام)	۱۴
کنیه های امام رضا (علیه السلام)	۲۸
لقب	۲۹
اسم	۳۰
القاب امام رضا (علیه السلام) از دیدگاه امام حسن مازندرانی	۳۱
اسماء و القاب امام علی بن موسی الرضا (علیه السلام) در دعای توسل	
منسوب به خواجه نصیرالدین (رحمه الله)	۳۶
القاب امام رضا (علیه السلام) در زیارت ها	۳۷
شرح کنیه ها و القاب امام رضا (علیه السلام)	۳۸
الرضا، الرضی	۳۹
چه کسی لقب «رضا» را به آن حضرت داده است ؟	۴۰
لقب «الرضی» در صلوات بر آن حضرت	۴۰
آیا لقب رضا را مأمون به امام داده است ؟	۴۲
نقد	۴۳

- ۴۷..... قبله ی هفتم
- ۴۸..... أبوبکر
- ۴۹..... «مرضی الصدیق والعدو»
- ۵۰..... الزکی
- ۵۰..... قائم
- ۵۰..... الوافی
- ۵۲..... فاضل
- ۵۳..... نورا فی ملایکات الأرض
- ۵۵..... قره عین المؤمنین
- ۵۶..... المرتضی
- ۵۷..... دیگر القاب امام رضا (علیه السلام)
- ۵۸..... حدیثی با سند زرین دریشابور
- ۵۹..... ویژگی های امام
- ۶۰..... الصابر علی البأساء والضراء
- ۶۱..... هدف مأمون از ولایتعهدی امام رضا (علیه السلام)
- ۶۲..... دسیسه های عباسیان
- ۶۴..... گماشتن جاسوس
- ۶۵..... ستم های مأمون به امام (علیه السلام)
- ۶۵..... جاسوس داخلی
- ۶۶..... هشام و جاسوسی برای مأمون
- ۷۰..... سلطان الإنس

- ولی الله، ولی العهد من الله تعالى ۷۳
- عمود الدين ۷۵
- الوصی ۷۶
- الداعی ۷۸
- علم امام رضا (علیه السلام) ۸۰
- الداعی إلى توحید الله ۸۲
- حجج الله، دامن الحجج ۸۴
- أفضل ال أیطالب ۸۶
- تهدید امام (علیه السلام) نسوی مأمون ۸۶
- سراج الله ۸۸
- الغریب ۹۰
- پاداش زیارت امام رضا (علیه السلام) و غریب ۹۲
- برخورد دستگاه با امام رضا (علیه السلام) ۹۳
- دلیل غریب امام ۹۴
- خیر اهل الأرض ۹۵
- بحر الجود والرحم ۹۶
- بخشندهگی امام رضا (علیه السلام) ۹۶
- عالم آل محمد (علیهم السلام) ۱۰۱
- مناظرات امام رضا (علیه السلام) ۱۰۲
- علت لقب عالم آل محمد (علیهم السلام) به امام رضا (علیه السلام) ۱۰۳
- هدف مأمون از مجالس مناظره ۱۰۴

- غیظ المنافقین ۱۰۹
- شرایط امام ۱۱۰
- دلایل انتخاب امام رضا (علیه السلام) به ولایتعهدید ۱۱۲
- مناظره ی امام رضا (علیه السلام) با ابن جهم ۱۱۵
- مبارزه ی امام با خرافات ۱۲۰
- تربیت شاگردان ۱۲۱
- کارمهم امام رضا (علیه السلام) درایران ۱۲۳
- الإمام الرؤوف ۱۲۵
- مهربانی با زندستان ۱۲۶
- نمونه های مهربانی امام رضا (علیه السلام) ۱۲۸
- المتكلم مع أهل كل لغة ۱۳۳
- آشنایی امام رضا (علیه السلام) به زبانهای گوناگون ۱۳۵
- آشنایی امام رضا (علیه السلام) به زبان حیوانات ۱۳۷
- الوديعه ۱۳۸
- «فلذة كبد رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم)» ۱۳۸
- النجم ۱۳۹
- صاحب السحاب ۱۴۰
- مَنْ يَدُهُ كَيْدُ عِيسَى (عليه السلام) ۱۴۲
- نمازباران ۱۴۵
- دلایل مأمون ۱۴۸
- خنجر در آستین ۱۵۵

١٥٦	البِرّ
١٥٧	أَمِينُ اللَّهِ، أَمْنَاءُ اللَّهِ
١٥٩	حامل التوراة والإنجيل، مَنْ كَسَرَتْ لَهُ وَسَادَةَ وَالِدِهِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)
١٦٠	صاحب حديث سلسلة الذهب
١٦٥	كافي الخلق
١٦٦	كفو الملك
١٦٨	ستة من أبرنواس از امام رضا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)
١٦٩	رُثَاءُ، التَّدْبِيرُ
١٧٣	خير أهل الأرض
١٧٦	رب السرير
١٧٦	مفتي آل الرسول
١٧٨	نقد قول ابن صباغ
١٨٠	بقية الله
١٨١	الساعة
١٨١	الأمير
١٨٣	النور الساطع
١٨٥	الصديق الشهيد
١٨٥	شهادات امام رضا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) از دیدگاه اهل سنت
١٨٦	نقد یک اشتباه تاریخی
١٨٨	اهداف عباسیان
١٩٢	رساله طلائی

- ۱۹۸ پاداش قتل نفس
- ۱۹۹ جایگاه امام رضا (علیه السلام) نزد عالمان عامه
- ۲۲۴ ولایت عهدی امام رضا (علیه السلام)
- ۲۳۰ لقب عالم آل محمد (صلی الله علیه و آله)
- ۲۳۲ اهداف مأمون از مناظره
- ۲۳۳ نماز یس
- ۲۴۰ ما جلسات مناظره
- ۲۴۴ مبادی امام رضا (علیه السلام)
- ۲۴۵ اسراف
- ۲۴۶ مجموعه ی اسرار و بیادشتی امام (علیه السلام)
- ۲۴۷ ویژگی های حکام عباسی
- ۲۵۴ عیاشی های مأمون
- ۲۶۰ ظلم عباسیان
- ۲۶۵ دلیل گرایش مأمون به علویان
- ۲۷۰ به اجبار بردن امام رضا (علیه السلام) به خراسان
- ۲۷۸ محاکمه ی مأمون
- ۲۸۱ معرفی قاتل
- ۲۸۱ آینده گویی امام رضا (علیه السلام)
- ۲۸۲ نقش مأمون در شهادت امام رضا (علیه السلام)
- ۲۸۳ همانندی شهادت پدر و پسر
- ۲۸۵ شهادت امام رضا (علیه السلام) در مدارک اهل سنت

۳۰۴.....	علت قیام علویان
۳۱۰.....	پاداش زیارت امام رضا (علیه السلام)
۳۱۲.....	محل دفن علی بن موسی الرضا (علیه السلام)
۳۱۳.....	فضیلت زیارت امام رضا (علیه السلام)
۳۱۶.....	پاداش زیارت معصومین (علیهم السلام)
۳۱۹.....	کتاب شناسی القاب

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

شکرو سپاس بی اندازه خدای یکتا و بی همتا را سزااست که بر مؤمنان منت گذارنت و رسولانی از خودشان جهت راهنمایی و سعادت مردم برانگیخت، و سلام و صلوات بی کران بر تمام منجیان بشر، و رسولان حق را مخصوصاً بر خاتم انبیاء محمد بن عبدالله ﷺ و درود فراوان بر خاندان و آل او باد که از هر عیب و نقصی پاک و منزّه می باشند، و با ایشان و اجر رسالت خود را محبت در حق آل خود قرار داد.

این جانب شیخ علی اصغر شکویی قزجانی پس از چند سال خدمت در بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، بر آن شدم تا مختصری از اوصاف، فضائل، و مناقب و تعدادی از اسماء و القاب شریف حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) را بیاورم و نداوند سبحان، و عنایت و لطف خود امام رضا (علیه السلام) که در حد توانم بوده، جمع آوری نمایم.

لازم به ذکر است که اکثر القاب در بین ائمه معصومین (علیهم السلام)

مشترک است. چون از یک شجره و یک نور می باشند، ولی ما فقط به ذکر آنها بسنده می کنیم، و درباره ی برخی از آنها توضیح بیشتری را یادآور می شویم.

از جمله درباره ی لقب شریف «الصدیق الشهید» مطالبی را از قول گروهی بیش از پنجاه نفر از عالمان اهل سنت که همه قائلند امام رضا علیه السلام شهید شده، و به وسیله ی مأمون عباسی با تهدید و اجبار آن خردنی، زهرآلود را نوشیده، و مأمون ستمی را به خورد امام رضا علیه السلام داده است.

و درباره ی بعضی از اسماء و القاب احادیثی را از گفته ی عالمان فریقین نوشته، و تنظیم و سرداران آن حضرت علیه السلام می شود، باشد تا مورد قبولش قرار گیرد.

همچنین از دوستان تقاضا دارم بر اساس این حدیث شریف: «قال الصادق علیه السلام: أبعد ما يكون المؤمن من الله تعالى أن يكون الرجل يواخي الرجل و هو يحفظ عليه زلاته ليعتبه به يوماً» «عیب و نقص ها را پوشیده ندارند، و بر من منت گذارده آگاهم نما» تا رچاپ های بعدی رفع نقص شود.

در پایان بر خود لازم می دانم ابتدا از جناب حجة الاسلام و المسلمین احمد مروی تولیت معزز آستان قدس رضوی که هزینه ی

چاپ این اثر را بر عهده گرفتند، صمیمانه تشکر کنم و این خدمت ایشان را در کنار دیگر خدماتشان برای امام رضا علیه السلام ارج نهم و برای ایشان طول عمر با برکت و سربلندی همراه با توفیق روز افزون در خدمت ساحت مقدس امام رضا علیه السلام را از پروردگار منان خواهان و خواستارم. همچنین از زحمات محقق توانا آقای محمد علی چنارانی که هماهنگی این اثر را با ناشر محترم برقرار نموده و هم چنین از فرزندان ایشان آقایان احسان چنارانی که کار حروف نگاری و محسن چنارانی که کار صفحه آرایی را به سامان آوردند و همچنین از انتشارات روح بندشه که چاپ این اثر را بر عهده گرفت کمال تشکر را دارم. امیدوارم بین اقدامات به احسن وجه از همگان مورد قبول حضرت احدیت و امام ثامن الحجج علیه السلام قرار گیرد و از خوان بی دریغ کرم آن حضرت منتهم گردد ان شاء الله.

این مقدمه را با شعری از دکتر احمد مهدوی دامغانی که زبان حال این بنده‌ی ناچیز خداوند است به زبان می‌برم.

هر کومرا شناخته دانسته است کز از بیدگل شاه خراسانم
تشریف بندگی نه سزاوار است بر من که خدایه ایوانم

و آخر الدعوانا الحمد لله رب العالمین

علی اصغر شکوهی قوجانی

۱۳۹۸/۰۸/۲۴

مطابق با ۱۷ ربیع الاول ۱۴۴۱ق